

Jaarverslag Wijkgemeente Emmaüs

seizoen 2016-2017 (Deel je Leven)

Protestantse Wijkgemeente
Emmaüs
Bodegraven

www.pge.nu

Inhoud

Gemeenteavond 2017	1
Verslag gemeenteavond 2016	2
Herinrichting kerkzaal (verantwoording)	4
Taakgroep Diaconie	6
Taakgroep Kerk in Actie Wereldwijd	7
Taakgroep Eredienst	9
Taakgroep Beheer en Financiën	10
Taakgroep Bouwen & Ontmoeten	12
Taakgroep Presentatie	12
Taakgroep Jongeren	14
Taakgroep Pastoraat	15
Pastoraal team: Esther Dijkstra	16
Pastoraal team: Ivanka Druif	16
Pastoraal team: Ds. Bram Tack	18
Pastoraal team: Ds. Leo Webbink	20
Lezing: Prof. C. Houtman	21

Contact ...

Wijkkerkenraad

Reinder Ubels	preses	r.ubels@ziggo.nl	611 923
Gert Jan Meijers	scriba	meijers@box.nl	616 884
Jan Buruma	scriba	jan.buruma@telfort.nl	617 866

Ledenadministratie & media

Kerkelijk bureau	Oude Markt 1	kerkelijkbureau.pge@gmail.com	612 129
Zondagsbrief		zondagsbrief@pge.nu	
Kerkmag		kerkmag@pge.nu	
Website	www.pge.nu	redactie@pge.nu	

Predikanten & kerkelijk werkers

Ds. Bram Tack	bramtack@hetnet.nl	0172-645 351
	Bourgondischelaan 34, 2411 KJ Bodegraven	
Ds. Leo Webbink	ds.webbink@kpnmail.nl	06-36 256 808
	Oostwijk 11, 3461 GP Linschoten	
Ivanka Druif-Den Hoedt	ivanka_druif@solcon.nl	030-63 61 630
Esther Dijkstra-Rensen	e.dijkstrarensen@hotmail.com	0348-501 859

Gemeenteavond 2017

Uitnodiging voor de gemeenteavond 2017

Onze Emmaüsgemeente bestaat ruim vijf jaar, maar de jaarlijkse verantwoording door de kerkenraad in de eerste week van oktober is al traditie geworden. Met voldoening bieden we u deze mooie uitgave aan waarin u de verslagen vindt van onze Taakgroepen en Pastores. U kunt lezen wat er gedaan is met al het vertrouwen en de financiën die u beschikbaar stelde.

Het tweede deel van de avond is meer inhoudelijk en wordt ingevuld door Prof. Houtman, die als kind in de pastorie aan de Spoorstraat woonde. Zijn lezing gaat over Luther, past in dit jaar van vijf eeuwen reformatie en zijn aankondiging vindt u achterin.

Graag nodigt de kerkenraad u uit voor deze gemeenteavond. Van harte welkom!

Reinder Ubels, voorzitter

Jan Buruma, scriba

Gert Jan Meijers, scriba

Agenda

1. Opening en welkom
  2. Vaststellen van de agenda
  3. Verslag gemeenteavond 5 oktober 2016
  4. Verslag herinrichting kerkzaal
  5. Bespreking verslag taakgroepen
  6. Bespreking verslag pastores
- PAUZE
7. *Wil de echte Luther opstaan?*
Lezing door Prof. Houtman met aansluitend mogelijkheid tot vragen
  8. Rondvraag
  9. Sluiting

Plaats: 't Centrum bij de Ontmoetingskerk
Datum: woensdag 4 oktober 2017
Aanvang: 19.45 uur, vanaf 19.30 uur staat de koffie klaar

Verslag gemeenteavond 2016

Gemeenteavond 5 oktober 2016

Voorzitter Gert Jan Meijers heette zo'n 100 aanwezigen welkom. Hij las 1 Korinthiërs 12, over de eenheid van de gemeente. Daarna ging hij voor in gebed, waarbij er speciaal aandacht was voor Reinder Ubels en Ivanka Druif. Beiden herstellen van een geslaagde operatie.

Verslag taakgroepen

Ds. Bram Tack ging kort in op de stand van zaken bij elke taakgroep.

Pastoraat

Het beeld is wisselend. Er zijn veel goede gesprekken gevoerd, maar er zijn zo mogelijk nog meer zorgen over de werkdruk en bemensing. De taakgroep heeft al langer te maken met een tekort aan ouderlingen voor bezoekwerk, dat tekort wordt zo langzamerhand nijpend. Men wordt dringend verzocht na te denken over hoe we meer leden voor de taakgroep kunnen krijgen. De andere kant van de medaille is dat de taakgroep dankbaar is voor het werk dat is gedaan.

Jongeren

Ivanka Druif is geruime tijd uit de roulatie. Mirjam Wieman en Ditte Eling hebben een deel van haar taken overgenomen. Beide dames worden financieel gecompenseerd voor hun (tijdelijke) extra inzet. Arie en Carla van Oosterom zijn de nieuwe jeugdouderlingen. Met het oog op activiteiten is er voor iedere leeftijdsgroep wat wils, zoals kindernevendienst, catechisatie en zondagsschool. Bij de huiscatechese is er een goede samenwerking met gastgezinnen.

Diakenen

Ze helpen daar waar nood is. Elke diaken heeft een flink gevulde "portefeuille". De taakgroep heet sinds kort officieel "diaconie". In de praktijk werden de begrippen "diaconaat" en "diaconie" door elkaar gebruikt. Er is goede samenwerking met de andere kerken, maar ook met de moskee. Vanuit de gemeente is er een speciaal fonds voor armoedebestrijding. Dat is nodig, want veel mensen in Bodegraven hebben het financieel erg moeilijk. De diakenen hebben niet direct een stem in de besteding, maar dringen er bij de gemeente sterk op aan het bedrag - zo'n € 100.000 - daadwerkelijk uit te geven, want de behoefte is groot.

KiAWW

Het geld komt van de zendingswinkel en de Actie Kerkbalans.

Eredienst

Eric Bette heeft het voorzitterschap overgenomen van ds. Bram Tack. Er is veel te coördineren en te regelen. Elke twee maanden is er een preektafel, waarbij de zojuist beëindigde dienst wordt geëvalueerd. De opkomst mag wel wat groter.

Johan den Hertog uit zijn zorgen. Volgens hem voelen steeds minder mensen zich thuis in onze kerkelijke gemeente. Naar zijn mening laat ook de prediking het nodige te wensen over. Ds. Bram Tack spreekt zijn dank uit voor de inbreng. Deze avond is echter de juiste tijd noch plek om de serieuze kritiek te bespreken. Dat zal gebeuren tijdens de eerstvolgende vergadering van de Kleine Kerkraad.

Beheer & Financiën

Tijdens deze korte ronde worden alleen de hoofdzaken besproken, na de pauze komt de taakgroep uitgebreider aan het woord. Emmaüs heeft het boekjaar met zwarte cijfers gedraaid, onder andere door het niet vervangen van ds. Henk van Veen en het verhuren van de Salvatorkerk. Kees Cluistra licht in een Powerpoint-presentatie diverse details toe.

Bouwen & Ontmoeten

Er vallen diverse organisaties onder deze taakgroep, zoals Vorming & Toerusting, Confessioneel Gereformeerd Beraad, de Belziggroep en Mutare. De taakgroep richt zich hoofdzakelijk op coördineren. De taakgroep zal in 2017 een rol spelen in de activiteiten rondom het Lutherjaar. Emmaüs doet dat o.a. in samenwerking met de Duitse partnergemeente in België.

Presentatie

De coördinerende taken gelden ook voor deze taakgroep, met activiteiten voor website en Kerkmag. De financiën voor het veelgeprezen tijdschrift zijn een steeds grotere zorg. De taakgroep is bezig met creatieve oplossingen.

Pastores

N.B. Dit is geen officiële taakgroep, maar het is toch nuttig als ook zij iets kunnen toelichten over hun werk.

Ds. Leo Webbink is terug na een lange tijd van afwezigheid door ziekte. Nu Reinder Ubels en Ivanka Druif voor enige tijd uit de roulatie zijn, komt dat erg goed uit. De beide predikanten hebben een heel goede, professionele samenwerking. Ds. Bram Tack vulde aan dat zijn Bijbelstudiekringen heel goed lopen.

Inrichting kerkzaal

Na de pauze werd door W. Komrij, de voorzitter van de taakgroep Beheer & Financiën, een korte presentatie gegeven over de overwegingen van de taakgroep met betrekking tot de inrichting van de kerkzaal. De presentatie bestond uit twee delen, nl. een aantal maatregelen op korte termijn en een inventarisatie van mogelijkheden en wensen voor de lange termijn.

Korte termijn

Zoals beschreven in Kerkmag van september heeft de taakgroep de verplichting om de vluchtroutes (o.a. de gangpaden) vrij te houden. Dat betekent dat er een goede plaats gezocht moet worden voor gemeenteleden die gebruik maken van een rolstoel of een scootmobiel. Door de taakgroep is gezocht naar een plaats waar men vrij zicht heeft op de predikant en het podium en waar met een zo klein mogelijke ingreep een viertal rolstoelplaatsen zijn te realiseren. Deze oplossing is ook met de huidige gebruikers van rolstoel en scootmobiel besproken en het blijkt dat het allemaal minder eenvoudig is dan vooraf werd gedacht. In sommige gevallen is echt maatwerk nodig. Dat kwam ook tijdens de gemeenteavond naar voren in de opmerkingen vanuit de aanwezigen.

Verlag gemeenteavond 2016

Lange termijn

Voor de lange termijn wilde de taakgroep graag in gesprek over de wensen van de aanwezigen. In de presentatie werden als voorbeelden genoemd:

- De veranderde vraag voor de inrichting van de kerkzaal bij bepaalde diensten (denk bijv. aan doopdiensten, rouwdiensten, Taizédiensten).
- De eventuele mogelijkheden voor een breder gebruik van de ruimte (denk bijv. aan conferenties, vergaderingen, concerten).

Daarvoor is het nodig dat we met elkaar een visie hebben hoe we de kerkzaal in de toekomst willen en kunnen gebruiken. De taakgroep stelde voor om met elkaar van gedachten te wisselen over twee vragen nl.:

1. Hoe ziet voor u de gemeente van de toekomst er uit?
2. Kunt u kort aangeven wat dat zou betekenen voor de inrichting van de kerkzaal?

De discussie spitste zich vervolgens toe op de inrichting van de kerkzaal. Er werden vele oplossingen en mogelijkheden genoemd, variërend van “alles laten zoals het nu is” tot “alle banken er uit en vervangen door stoelen”.

Tot slot

Door de voorzitter van de taakgroep werd aangegeven dat het hier een eerste inventarisatie betreft en dat zowel taakgroep als kerkenraad nu met elkaar moeten gaan nadenken over de volgende stappen en de eventuele technische en financiële haalbaarheid van de verschillende ideeën.

We zullen u gedurende dit traject natuurlijk via Kerkmag (en zondagsbrief) op de hoogte houden en zo veel mogelijk betrekken bij de besluitvorming

Marianne Schipperus en Jan Buruma

Herinrichting kerkzaal (verantwoording)

Tijdens de gemeenteavond in 2016 werd door de Taakgroep Beheer en Financiën een presentatie gegeven over het feit dat er in onze kerkzaal niet echt ruimte is voor gemeenteleden of gasten die gebruik maken van een rolstoel of scootmobiel.

Deze gemeenteleden vinden nu een plaats in het gangpad of op het podium. Dat betekent echter dat er geen vrije doorgang is bij een calamiteit. Op deze wijze voldoen we als gemeente niet aan de algemene veiligheidseisen.

In de loop van 2016 en 2017 is gebleken dat het vinden van een goede plaats voor deze gemeenteleden, gasten en hun partners/begeleiders minder eenvoudig is dan werd gedacht. Op dit moment is de taakgroep in overleg met de veiligheidsregio om diverse opties te onderzoeken.

In dezelfde presentatie werd ook de vraag gesteld of dit dan niet het moment was om na te gaan of de inrichting van de kerkzaal (op termijn) wellicht in zijn geheel zou kunnen worden aangepast. Er werden verschillende argumenten aangedragen waarom aanpassing van de kerkzaal wenselijk zou kunnen zijn.

Er werd beloofd om daarover met de gemeente in gesprek te gaan en eventuele plannen eerst te toetsen op technische en financiële haalbaarheid.

Na de gemeenteavond is er op initiatief van de Taakgroep B&F een stuurgroep gevormd met leden uit de taakgroepen Eredienst en B&F. Er werd een discussiestuk opgesteld om met de gemeente in gesprek te gaan. Maar voor we daarmee aan de slag gingen wilde de stuurgroep een indicatie van de kosten die een hele renovatie van de kerkzaal zou kosten. De stuurgroep wilde nl. antwoord kunnen geven op de terechte vraag uit de gemeente “wat dit wel niet zou gaan kosten”.

Het ging daarbij om het verwijderen van de banken en het egaliseren van de vloer, waarna de banken geheel of gedeeltelijk zouden kunnen worden vervangen door stoelen. Uit onderzoek is gebleken dat de kosten tussen de € 250.000 en € 350.000 zouden gaan bedragen. Daarop heeft de stuurgroep (op aangeven van de taakgroep B&F) aan de kerkenraad geadviseerd om deze discussie te stoppen omdat het niet verantwoord is om een dergelijke grote investering, zonder directe bouwkundige noodzaak, uit eigen middelen te bekostigen. De kerkenraad heeft dit advies overgenomen.

Vervolgens heeft de kerkenraad gevraagd of de Taakgroep Eredienst het gesprek over kleinere aanpassingen van de kerkzaal wil organiseren. Deze Taakgroep wil hierover in september graag overleggen met één of twee leden van de andere Taakgroepen en enkele Werkgroepen. Als daar concrete voorstellen uit komen zullen we die uiteraard bespreken met kerkenraad en gemeente.

Juli 2017

Marianne Schipperus - Taakgroep B&F

Alie Benedictus - Taakgroep Eredienst

Diaconie

- De diaconie ondersteunt **VOTA** (Vrijwillige Ondersteuning Thuis Administratie). Doel van deze organisatie is dat vrijwilligers mensen met schulden begeleiden om zo te voorkomen dat de problemen verergeren en schuldsanering wellicht onontkoombaar wordt.
- De diaconie verzorgt jaarlijks het Appelboomproject. De opbrengst is dit jaar besteed aan onderhoud van het zwembad bij Hand in Hand Community in Ghana van Ab en Jeannette van Galen uit Reeuwijk.
- De diaconie verzorgt de reguliere koffie-ontmoetingsochtenden en ouderenmiddagen.
- De diaconie verzorgt de avondmaalsvieringen, zowel in de kerk als in Rijngaarde en Vijverhof. Op de zaterdagmorgen helpen wij de beheerder van 't Centrum met het snijden van het brood en assisteren na de dienst bij het opruimen.
- De diaconie regelt jaarlijks de Kerstpakketenactie.
- De diaconie onderhoudt contact met Comité Meeleven.
- De diaconie ondersteunt Stichting Puree en Stichting INLIA (vluchtelingenwerk).
- De diaconie heeft afgelopen jaar weer veel aandacht gegeven aan de Voedselbank.
- Wij hebben een rol bij de voorbereiding en uitvoering van de taken op Eeuwigheidszondag, zoals het aansteken van de kaarsen voor de overledenen waarvan geen familie aanwezig is.
- Afgelopen seizoen hebben wij een avond verzorgd in het kader van het programma van de Commissie Vorming en Toerusting over het jaarthema "Deel je leven".
- Op Paasmorgen heeft de diaconie het ontbijt verzorgd. Deelnemers aan dit ontbijt namen zelfgebakken brood mee. Het was goed om te ervaren dat zovelen deelnamen aan dit ontbijt. Zeer geslaagd.

Maar bovenal ondersteunen wij natuurlijk tal van goede doelen uit de bijdragen in de collecten, van de giften en bijdragen uit de Actie Kerkbalans. Daarnaast stellen wij jaarlijks doelen vast voor een extra bijdrage.

Voorbeelden van goede doelen en bestemmingscollecten zijn Exodus, VOTA, Voedselbank, Leger des Heils, Swanenburghofje, INLIA, Bakkerij Leiden, Vluchtelingen Kinderen, Timon Thuis, Diaconaal Havenproject Rotterdam, jongeren in De Glind en Pauluskerk.

De avondmaalscollecte is bestemd voor armoede in Bodegraven.

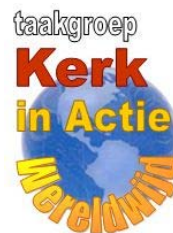
Onze voornaamste bezigheid is echter het ondersteunen van mensen die elders geen hulp kunnen krijgen, hetzij financieel, hetzij praktisch. Wij noemen dit de stille hulp, omdat het anoniem blijft, het gebeurt achter de schermen, we treden daar dus ook niet mee naar buiten. Maar het is wel een wezenlijk onderdeel van het diaken zijn. We zien al geruime tijd een stijgende lijn in het aantal hulpvragen.

Kerk in Actie Wereldwijd

Activiteiten seizoen 2016-2017

De taakgroep richt zich op het ondersteunen van projecten in het buitenland. Dit zijn voornamelijk projecten van Kerk in Actie, werkvelden Zending, Werelddiaconaat, Kinderen in de Knel en FairClimate. Ook steunt de taakgroep op kleine schaal andere zorgvuldig gekozen projecten en initiatieven vanuit de gemeente. Denk hierbij aan de projecten van World Servants, Appelboomproject en Stichting Local Care. Een andere taak is voorlichting aan en bewustmaking van de gemeente van de zendingsprojecten, door middel van kerkdiensten, publicaties, acties, etc. bij voorkeur aan de hand van jaarlijkse Kerk in Actie projecten. Middels de bewustmaking worden tevens gelden ingezameld ten behoeve van de projecten.

Concreet betekent dit onder andere:

Samenwerking met de Zendingscommissie

Binnen het PKN-verband wordt nauw samengewerkt met de Zendingscommissie van de Hervormde Gemeente. Voorbeelden hiervan zijn het meewerken in de Zendingswinkel en Rommelmarkt tijdens de najaarsmarkt. Een gedeelte van de opbrengst van de Zendingswinkel (50%) is dit jaar bestemd voor 2 Kerk in Actie projecten, die samen met de medewerkers vanuit Emmaüs zijn gekozen:

- o Een project voor Duurzame landbouw en predikantenopleiding in Kameroen
De Lutherse Broederkerk van Noord-Kameroen steunt de boerengemeenschap in Noord-Kameroen, in materieel én in geestelijk opzicht. Via Kerk in Actie steunen wij deze programma's: duurzame landbouw voor voedselzekerheid en de opleiding van predikanten.
- o Het andere project betreft de Straatkinderen in Yogyakarta. Deze straatkinderen worden aan hun lot overgelaten en moeten zichzelf zien te redden. De organisatie Dreamhouse kijkt naar hen om. In eerste instantie kunnen de straatkinderen terecht bij de noodopvang en overgangscentra. Kinderen die de straat definitief willen verlaten kunnen in een opvanghuis terecht. Ze gaan naar een plaatselijke school. Vrijwilligers helpen hen bij hun studie.

Appelboomproject

Dit jaar heeft de commissie Appelboomproject, met ondersteuning van de taakgroep KIAWW, gekozen voor een buitenlands diaconaal doel, nl. het opknappen van het zwembad van de Hand in Hand Community in Nkoranza, Ghana. De collecten hebben een bedrag van € 2.830,44 opgebracht.

Actie Kerkbalans

De inkomsten die zijn binnengekomen via de actie Kerkbalans worden dit jaar verdeeld over onderstaande Kerk in Actie projecten. Achter de projecten is aangegeven hoeveel er naar het betreffende project gaat.

- o Voedselzekerheid in Rajshahi en Haluaghat - Bangladesh, 40%
- o Theologisch onderwijs - Zambia, 30%
- o Opvang en scholing weeskinderen - Rwanda, 20%
- o Milieuvriendelijk koken en stoken – Zuid Afrika, 10%

Kerk in Actie Wereldwijd

Busjesproject

Het busjesproject 2017 is bestemd voor het project 'Samen in actie voor vluchtelingen' Uitzichtloos en rampzalig is de situatie in Syrië. Steeds meer mensen in nood doen een beroep op kerken voor onderdak, voedsel en veiligheid. We steunen deze ook zelf zwaar getroffen kerken in Syrië, zodat zij moed houden om hun belangrijke werk te blijven doen.

Dienst 1e Pinksterdag

In de dienst op 1^e Pinksterdag hebben leden van de taakgroep meegewerkt aan de invulling van de dienst. In deze dienst was Dhr Feije Duijm van Kerk in Actie te gast. Tijdens en na de dienst vertelde hij over de situatie van de christenen in Syrië. Dit n.a.v. het busjesproject.

Noodhulp

Vanuit de Noodhulp is een aantal malen een gift gedaan. Onder andere eind augustus voor ondersteuning van de nood bij de overstromingen in Nepal en Bangladesh.

De taakgroep

De taakgroep bestaat op dit moment uit 6 cq. 7 leden. Deze samenstelling is wisselend omdat per seizoen een lid van de taakgroep het taakveld Werelddiaconaat vertegenwoordigt bij de overleggen van de taakgroep Diaconie. In het andere seizoen vertegenwoordigt een lid van de taakgroep Diaconie de Diaconie bij de taakgroep KIAWW.

Binnen de taakgroep is de functie van taakgrouppouderling vacant. Tot op heden is het nog niet gelukt deze op te vullen. De ouderling vertegenwoordigt o.a. de taakgroep in de kleine kerkenraad. Deze rol wordt nu waargenomen door ds. Leo Webbink.

Mocht u interesse hebben in deze functie of gewoon lid willen worden in onze taakgroep neem dan contact op met de voorzitter van de taakgroep.

De taakgroep heeft een veelzijdig karakter omdat er naast de genoemde bewustmaking ook daadwerkelijk 'handen en voeten' kan worden gegeven aan de inzameling van gelden door bijv. mee te werken in de zendingswinkel.

Henk Stapper (voorzitter)

Overzicht activiteiten seizoen 2016-2017

De Taakgroep Eredienst (TGE) kwam het afgelopen seizoen 9 keer bij elkaar om te vergaderen. Eén vergadering werd grotendeels besteed aan toerusting, waarbij wij met elkaar de verschillende onderdelen van de eredienst besproken hebben.

De werkgroepen Bloemengroet en Muzikale Medewerking hebben vanuit de TGE nieuwe contactpersonen gekregen, resp. Elvira Batelaan en Elsbeth Rolloos. Klaas van Donk is de nieuwe roostermaker en Tineke van Dam verzorgt de kaarsen w.o. de Paaskaars. Nieuwe voorzitter van de TGE is Eric Bette.

Naar aanleiding van de gemeenteavond van oktober 2016 werd op verzoek van de kerkenraad de stuurgroep Herinrichting Kerkzaal gevormd die bestond uit enkele leden van de TGE en uit leden van de taakgroep Beheer en Financiën. Van de ontwikkelingen rond een mogelijke herinrichting van de kerkzaal wordt apart verslag uitgebracht.

In overleg met de Philadelphiacub is de Philadelphiadienst in de morgendienst van 19 maart gehouden. De combinatie met de gezinsdienst is door alle medewerkers positief ontvangen en zal dan ook worden voortgezet.

Met de Taakgroep Jongeren is gesproken over de betrokkenheid van de tieners bij de erediensten. Vanuit de TGE is de wens geuit om tienerdiensten en eredienst meer met elkaar te verbinden.

Met Han van Hoorn is gesproken over het gebruik van de beamer en de zichtbaarheid van het scherm. Voor de zichtbaarheid is inmiddels een tijdelijke oplossing gevonden door een tweede beamer te gebruiken. Er is gezocht naar een tweede persoon voor de bediening van de beamer en deze is gevonden in de persoon van Dick Knetsch.

De TGE heeft zich georiënteerd op de problematiek rond het auteursrechten m.b.t. het projecteren en/of afdrucken van liederen. Uitgangspunt van de TGE en de taakgroep Beheer en Financien is dat deze zaken goed geregeld dienen te worden.

Ook dit seizoen is de gedenkdienst op Eeuwigheidszondag uitvoerig besproken. Na de evaluatie is gekeken naar de verschillende vormen en rituelen die mogelijk zijn. In het nieuwe seizoen zal dit gesprek worden voortgezet.

Met leden van de begroetersgroep is gesproken over gastvrijheid rond de eredienst. Het is van groot belang dat we aandacht schenken aan elkaar. Niet alleen bij het welkom vóór de dienst maar ook ná de dienst en bij het koffiedrinken. Een verantwoordelijkheid voor alle kerkleden.

Eredienst

Met een afvaardiging van de organisten is gesproken over de huidige gang van zaken, de begeleiding van de gemeentezang en de continuïteit van de groep muzikale begeleiders. Gezien de leeftijd van diverse organisten zullen vacatures in de toekomst onvermijdelijk zijn. Aan de TGE de taak tijdig hierop te anticiperen.

Het werkplan 2014-2018 is bijgewerkt en op enkele punten aangepast.

Verder is er zesmaal een bespreektafel na een eredienst geweest waarbij gemeenteleden met de dienstdoende predikant de kerkdienst besproken hebben. Deze bijeenkomsten worden als zeer waardevol en leerzaam ervaren.

Overigens wordt in iedere TGE vergadering teruggekeken naar de voorbije kerkdiensten en desgewenst besproken.

september 2017

Elvira Batelaan, Alie Benedictus, Eric Bette, Tineke van Dam, Klaas van Donk, Greet Dorrepaal, Elsbeth Rolloos, ds. Bram Tack

Beheer en Financiën

Financieel

Voor het eerst was het mogelijk digitaal mee te doen aan actie Kerkbalans. Dit werd door de gemeenteleden positief ervaren. Een aantal gemeenteleden meldde zich hiervoor aan en voor komend jaar is het aantal al flink toegenomen.

Maandelijks wordt in Kerkmag de financiële thermometer afgedrukt. De taakgroep hoopt ook 2017 zonder negatief resultaat te kunnen afsluiten en is daarover voorzichtig positief.

Ontmoetingskerk en 't Centrum

In het voorjaar van 2017 bleek er een lek in de aansluiting van de ketel van de verwarmingsbuizen in de kerkzaal. In het begin werd de verwarming aan het begin van het weekend bijgevuld, waarna de kerkzaal alsnog kon worden verwarmd, maar in de weken na Pasen was dit niet meer verantwoord. Door het koude voorjaar betekende dit dat we als gemeenteleden een aantal weken met de jassen aan de kerkdienst hebben moeten bijwonen. Inmiddels is het lek gerepareerd en kan de verwarming in het najaar weer dienst doen.

De ketels van de verwarming van 't Centrum zijn aan vervanging toe. Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voordat het nieuwe stookseizoen begint.

Lutherkerk

Op 21 november 2016 werd het gerenoveerde orgel tijdens een feestelijke bijeenkomst in gebruik genomen. Na enige tijd ontstonden er toch nog wat problemen. Na uitgebreid overleg met orgelbouwer, adviseur en organisten is een plan opgesteld om ook deze punten te verhelpen. Deze werkzaamheden zijn in september 2017 uitgevoerd.

Salvatorkerk

De tuin rond de Salvatorkerk is onderhoudsvriendelijk gemaakt. De Morgenstond heeft het onderhoud van de tuin overgenomen. Daarnaast zijn er nog andere afspraken gemaakt over de kostenverdeling en de huurprijs, waarbij De Morgenstond nu op alle dagen van de week gebruik kan maken van de Salvatorkerk. Er is afgesproken dat de activiteiten van onze eigen gemeente, die tot nu toe plaats vonden in de Salvatorkerk, daarbij kunnen blijven doorgaan.

Herinrichting kerkzaal

Over dit onderwerp is een apart verslag opgenomen.

Samenstelling taakgroep

De taakgroep is hard opzoek naar een nieuwe penningmeester en administrateur. Dat blijkt een heel moeilijke zoektocht. We hopen dat we op het moment dat dit verslag wordt gepubliceerd een penningmeester hebben gevonden en dat er zicht is op een administrateur.

Personeel en vrijwilligers

Samen met het College van Kerkrentmeesters is op papier gezet wat er is geregeld wanneer vrijwilligers betrokken zijn bij een situatie die tot schade of zelfs letsel leidt. Dit is voor iedereen terug te vinden op de website.

Voor de mensen die bij ons in dienst zijn, zijn de afspraken rond ziekte en verzuim op papier gezet. Zo is voor iedereen duidelijk wie verantwoordelijk is en welke stappen moeten worden gezet.

Bouwen & Ontmoeten

De taakgroep Bouwen & Ontmoeten bestaat uit een aantal gespreksgroepen, de commissies Belzig, Vorming & Toerusting, het Confessioneel Gereformeerd Beraad en de groep Mutare, platform voor veranderend geloven.

In de afgelopen periode zijn nu ook de financiën van de commissie Belzig ondergebracht bij de taakgroep Bouwen & Ontmoeten.

Na overleg met de redactie van de website van Emmaüs is de mogelijkheid geopend voor de verschillende groepen om eigen informatie op de website de plaatsen. Daarvan maken nu ook – naast de commissie Vorming & Toerusting – de commissie Belzig en de groep Mutare gebruik.

Een ouderling is voorzitter van de taakgroep en verantwoordelijk voor de contacten tussen de groepen onderling en tussen de taakgroep en de kerkenraad.

De taakgroep vergadert minimaal eenmaal per jaar.

De deelnemende groepen hebben ieder hun eigen doelstelling. Gemeenschappelijk is de doelstelling om bij te dragen aan het vergroten van de kennis en het verdiepen van de beleving van het geloof van de (gemeente)leden binnen de PGE.

Gaandeweg is het werkplan van de taakgroep aangepast aan de groeiende inzichten over haar taken. Zo is er inmiddels sprake van een duidelijker betrokkenheid van de andere participanten in de taakgroep bij het werk van de commissie Vorming & Toerusting. De jongste versie van het werkplan vindt u ook op de site van de Protestantse Gemeente Emmaüs

Rabbin Soetendorp

Jacques Suurmond

Presentatie

Onder de Taakgroep Presentatie vallen de redacties van Kerkmag, van de website en van de Zondagsbrief; taakouderling is Dick Knetsch. In het afgelopen kerkelijke seizoen zijn er geen mutaties geweest in de redacties.

Het dagelijkse werk wordt in de redacties gedaan; ze functioneren grotendeels zelfstandig. Tweemaal per jaar is er een taakgroepvergadering voor het afstemmen van lopende zaken en eenmaal een brainstorm om tot nieuwe ideeën te komen.

De financiële zaken worden geregeld via de penningmeester van de redactie van Kerkmag.

Kerkmag

De meest opvallende verandering is dat Kerkmag sinds februari 2017 verschijnt in een nieuw (kleiner) formaat en geheel in kleur. In de loop van het kalenderjaar wordt de lay-out en opmaak stapsgewijs aangepast. Met deze verandering kon een flinke kostenbesparing gerealiseerd worden. Om de exploitatie rond te krijgen, blijft de jaarlijkse bijdrage van de gemeenteleden echter meer dan welkom.

In de nieuwe uitgave zijn de vaste rubrieken (zoals Geloven op Maandag, Meditatie, Opinie, berichten van de pastores, en de kinder- en jongerenpagina's) gehandhaafd.

Er is een vaste taakverdeling binnen de redactie. Ben Schenkels (met assistentie van Peter de Lange) doet veel werk met het verzorgen van de opmaak. Om alle werkdruk te verminderen, is de redactie van Kerkmag dringend op zoek naar nieuwe redactieleden.

Het is de bedoeling om andere uitgaven van Emmaüs (zoals Jaarverslag en het boekje Vorming & toerusting) ook in de nieuwe opmaak van Kerkmag te laten verschijnen.

Zondagsbrief

De Zondagsbrief is de wekelijkse nieuwsbrief van onze gemeente. Corry Domburg en Corrie Peters verzorgen naar grote tevredenheid de opmaak daarvan. Alleen korte teksten kunnen geplaatst worden; lange teksten worden gepubliceerd op de website of in Kerkmag.

Website

Bovenaan de website is te lezen waar we als gemeente voor staan. Op de homepage staan actuele onderwerpen. Er zijn geen grootschalige aanpassingen geweest aan de website, maar er wordt wel geëxperimenteerd met een aangepaste opzet.

De redactie wil de informatie graag actueel houden, maar is voor de informatievoorziening afhankelijk van wat wordt aangeleverd. Informatie die op de website geplaatst moet worden, kunt u mailen naar de redactie: redactie@pge.nu

Voor de website zoeken we een redactielid die de website test op toegankelijkheid en inhoud.

Facebook

Sinds oktober 2013 heeft Emmaüs een eigen Facebookpagina. Eind juni 2017 telt de pagina 125 likes. Het adres is: <https://www.facebook.com/emmausbodegraven>

Jongeren

De Taakgroep Jongeren vergaderde 8 maal dit seizoen. Met Lyanne Botzen kregen we voor het eerst sinds jaren een medewerker pastoraal werk. Ds. Leo Webbink vervang Ivanka Druif tijdens haar ziekteverlof en was een welkome aanvulling.

Bij de Oppas is er een aantal vacatures. Hier wordt aan gewerkt.

Ook bij de Kindernevendienst is een aantal vacatures, de eerste is inmiddels ingevuld.

Tienerdienst

Bij de Tienerdienst zijn aan het einde van het seizoen 3 mensen gestopt. Astrid Schouten, Janny Niesing en Patricia Batelaan. Er gaat een nieuw team starten dat bestaat uit: Bastiaan van Vliet en Frederik de Koning. De laatste vacature moet nog worden ingevuld.

Jongerendienst Commissie

De jongerendienst commissie zag Rick Wieman als voorzitter afscheid nemen. Deze vacature is nog niet vervuld. Yorick Spits kwam bij de commissie en nam de taken van het maken van de beamerpresentatie en het ontwerpen van de poster over.

Sunday Half Hour

Naast de reguliere jongerendiensten in de Ontmoetingskerk is er na de pilot van februari in het afgelopen seizoen 5 keer een Sunday Half Hour dienst gehouden. Dit is een laagdrempelige dienst van een half uur met als doel mensen die niet (meer) naar de kerk toe gaan weer bij de kerk te betrekken. De meeste van deze diensten werden erg goed bezocht.

In februari werd er voor jongeren van 16-21 jaar een Meet & Eat georganiseerd. Voor de eerste keer een prima opkomst. Wordt vervolgd.

Revelation:

Revelation verzorgde de muziek tijdens de SHH diensten.

Basics

De Basicsgroep werd dit jaar door Ditte Eling begeleid.

Xplore

Mirjam Wieman heeft de XPlore groep dit jaar begeleid.

Werkgroep Kerkdienst

Ds. Leo Webbink heeft deze taak op zich genomen, nu Ivanka Druif met ziekteverlof is.

Jeugdkampen Leusden en Vierhouten

Deze waren een groot succes. Naar Leusden reisden 40 kinderen af en naar Vierhouten 18 Tieners.

Essentieel voor de kerk is de zorg voor de eigen gemeenteleden: omzien naar elkaar, behandeling van levensvragen, levensverhalen en er zijn als kortstondig vangnet in praktische zaken als de zorg tijdelijk nog niet kan worden verleend of zelfs uitblijft.

Het afgelopen seizoen hebben er weer talloze huisbezoeken plaats gevonden, bezoeken waarbij het geloofsgesprek centraal heeft gestaan. Soms waren dit moeilijke gesprekken, bewogen gesprekken bovenal waardevolle gesprekken. Soms verwacht je het vooraf helemaal niet, maar je realiseert je dat ieder huisje een kruisje heeft en gemeenteleden behoefte hebben hun verhaal te vertellen.

Naast het bezoekwerk komen de ouderlingen en pastorale medewerkers (pmw) ieder seizoen een paar maal bijeen. Bij de verdiepingsavonden van de taakgroep staat altijd een thema centraal. Het afgelopen seizoen zijn de volgende thema's behandeld:

- het jaarthema "Deel je leven" door Leo Webbink;
- een avond over gespreksvaardigheden bij pastorale gesprekken door Esther Dijkstra;
- randkerkelijken door Bram Tack;
- het gebed (& bijbel lezen) bij een pastoraal bezoek door Leo Webbink;
- omgaan met ouder worden en ondersteunen bij vasthouden traditionele waarden door Esther Dijkstra.

Al deze avonden waren bijzonder inspirerend en tijdens dit soort avonden krijg je handreikingen en inspiratie voor het bezoekwerk.

Daarnaast is afgelopen jaar de opzet van de verdiepingsavonden gewijzigd. Zo begint de avond met de verdieping en na de pauze splitst het pastorale team zich op in West en Oost. Dan spreken we in een kleinere groep over het pastorale werk, hoe het wordt ervaren en hoe we de pastorale zorg met elkaar kunnen verdelen.

Dat is zeker van belang nu er steeds minder ouderlingen en pastoraal medewerkers zijn en sommige secties al (bijna) volledig vacant zijn. De pastorale taak doen we met elkaar.

Het jaarlijkse groothuisbezoek is ook weer met de nodige voorbereidingen georganiseerd. Het is mooi dat de uitnodiging hiervoor bij iedereen in de gemeente persoonlijk wordt afgegeven gelijk met de actie kerkbalans. Zo heeft de kerk bij het halen van de bijdrage ook nog wat te bieden. Het heeft geresulteerd in 6 verschillende, maar rijke avonden van bezinning en zingeving.

Met het jaar neemt de zorg toe voor de uitvoering van de pastorale taken. Momenteel heeft de gemeente Emmaüs naast het pastoresteam nog 4 ouderlingen en 14 pmw voor het bezoekwerk en wetende dat de 4 ouderlingen en de helft van de pmw aftredend zijn komende zomer wordt dat de grootste uitdaging voor de gemeente!

De taakgroep gaat komend jaar verder met de ontwikkeling van nieuwe vormen van pastoraat, waarbij speciale aandacht uitgaat naar de ouder wordende gemeenteleden.

Bijzondere dank gaat uit voor de onvermoeibare inzet van het pastoresteam. Daarnaast zijn we dankbaar dat Cathy de Goede de pastorale taken van Ivanka Druif heeft kunnen waarnemen. Als bekende in de gemeente en binnen het pastoraat is het fijn een beroep op haar te mogen doen.

Pastoraal team: Esther Dijkstra

Als kerkelijk werker bezoek ik vooral oudere gemeenteleden. Dat klinkt eenvoudiger dan het in werkelijkheid is. Want het zijn geen gezelligheidsbezoekjes, ook al kunnen het heel gezellige ontmoetingen zijn. Er is altijd een aanleiding, soms feestelijk, maar soms ook verdrietig. Bij het ouderenpastoraat gaat het vaak om overgave, om loslaten, om accepteren, om verlies, en we zoeken samen naar bronnen die kunnen helpen. Daarbij komt de bijbel op tafel, en worden gesprekken vaak afgesloten met een gebed.

Naast het reguliere pastoraat vraagt de zorg rond een overlijden veel tijd. Ook dan gaan we op zoek naar wat kan helpen bij het verdriet, bij het afscheid, bij het omgaan met de lege plek in het leven van families.

De band met wijkouderlingen, pastoraal medewerkers en in toenemende mate de mensen van Comité Meeleven is belangrijk om met elkaar echt gemeenschap te zijn. Soms zijn ze het eerste aanspreekpunt, en zorgen voor het contact met een van de pastores.

Als kerkelijk werker organiseer ik elke maand de ouderenkring die samenkomt in de consistorie van de Salvatorkerk, de gespreksgroep op de Dagopvang in Rijngaarde, en enkele keren per jaar een ontmoeting met bewoners van de Meent.

Dit jaar mocht ik een aantal maanden een stagiaire begeleiden. Het heeft voor mij veel waarde om door de ogen van een ander naar het eigen werk te kijken. Er gebeurt in de ontmoetingen veel meer dan jezelf in de gaten hebt.

Verhalen worden verteld, van mensen, van families, en als leden van de Protestantse Wijkgemeente Emmaüs weten we dat het verhaal van God daar ook mee te maken heeft. Dat verhaal willen we steeds weer op het spoor komen in wat we delen met elkaar. We zijn verbonden met elkaar, door ons geloof in God, die we Vader mogen noemen. Dat we daar heel verschillend mee omgaan maakt de taak van mij als kerkelijk werker uitermate boeiend.

Pastoraal team: Ivanka Druif

Seizoen 2016-2017 stond in het Licht van geloof, hoop en liefde

Allereerst wil ik u, ook namens mijn gezin, van harte bedanken voor uw liefde, warme meelevens en trouwe gebeden tijdens mijn ziekte en herstelperiode. Dat heeft ons zeer goed gedaan. Vol vertrouwen kan ik mijn volledige arbeidscontract van 24 uur met ingang van augustus 2017 weer invullen.

Het is heel fijn dat ik in het afgelopen half jaar geleidelijk aan mijn werkzaamheden heb kunnen opbouwen. Ik voel me hierbij gesterkt door mijn collega's, de kerkenraad en Taakgroep Beheer & Financiën. In het bijzonder gaat mijn dank uit naar Ditte Eling, Cathy de Goede en Mirjam Wieman, die gedurende de afgelopen anderhalf jaar een deel van mijn taken zeer zorgvuldig en met veel enthousiasme hebben waargenomen. Hieronder leest u een korte impressie:

PASTORAAT IS...

God en elkaar ontmoeten in het omzien naar elkaar. Wat is het mooi als we ons verhaal naast het grote verhaal van de Ander kunnen leggen en daardoor weer op verhaal kunnen komen. Binnen de sfeer van wederzijds vertrouwen en respect kan het gebed, het luisteren naar en het spreken met God, een belangrijke plaats krijgen. Ik ben dankbaar dat ik weer en opnieuw heb mogen ervaren wat een kracht en zegen er van het gebed uitgaat. Ik heb in Oost meegedraaid en mij de eerste periode voornamelijk op alleengaanden en de tweede periode op de 80-plussers gericht.

Cathy de Goede

BASICS 2017

De kind aantallen waren prima verdeeld bij de aanmeldingen. Maar toen we startten bleken er toch meer kinderen te komen dan in het begin waren opgegeven. Dit betrof groep 7/8, 16 kinderen, heel erg leuk maar dit gaf wel wat problemen om alles goed te organiseren. Dus is er besloten om deze groep gedeeltelijk in tweeën te splitsen (en een leiding erbij). We begonnen samen en dan kregen de kinderen opdrachten mee en gingen ze uit elkaar. Op het eind kwamen ze weer samen. "De Bijbel" stond centraal in deze groep.

In groep 5/6 hebben we met 6 kinderen "de kerk" behandeld. De symbolen, de verschillende kerken en de verschillende taken binnen de kerk. Erg leuk.

Ditte Eling

CATECHESE SEIZOEN 2016-2017

De catechese telde dit jaar 5 Xplore-groepen. Nieuw dit seizoen: de Xplore M-groep! De verdeling van de groepen: 2 groepen Xplore S (14 jongeren), 1 groep Xplore M (6 jongeren), 1 Xplore L-groep (7 jongeren) en 1 groep Xplore XL (10 jongeren). Nieuw thema voor de Xplore S-groepen dit seizoen was; "De 10 geboden". De andere Xplore-groepen werkten, net zoals in de vooraf gaande jaren met thema's uit JOP Provider. Voor de jonge gezinnen werd een zondagmiddagworkshop georganiseerd. Er waren 17 kinderen met hun ouders. "Kleine uil wordt wijs" was het thema van dit advent-project.

Mirjam Wieman

Na aandacht in de vorige seizoenen voor Ontmoeten, Vieren en Leren zal in **Seizoen 2017-2018** Dienen als thema van het jongerenbeleidsplan gebruikt worden. Ook begint in oktober een nieuwe (tweede) groep Geloof & Opvoeding.

Hartelijke groet en tot ziens,
Ivanka Druif – den Hoedt

Pastoraal team: Ds. Bram Tack

Jezus zei: 'Ik ben de weg, de waarheid en het leven'

Kerkdiensten (ca 500 uur)

In de periode juli 2016 - juni 2017 mocht ik voorgaan in 35 kerkdiensten, vier trouwdiensten en vijf rouwdiensten en ik vervulde vijf zondagse beurten in andere gemeenten. De verbinding tussen het Woord van God en het leven van alledag is telkens zoektocht en inspiratie tegelijk. De feedback van o.a. de Bespreektafel ervaar ik als heel waardevol.

Vorming, toerusting en catechese (ca 400 uur)

- Belzigbezoek aan Emmaüs; do.18 t/m zo.21 augustus 2016; thema Barmhartigheid;
- Xplore XL; zes bijeenkomsten met jongeren van 17,18,19 (maaltijd mede dankzij Arjen);
- Bijbelkring Donderdagavond; zeven bijeenkomsten rond de Oergeschiedenis; Gen. 1 - 11;
- Gespreksgroep Ouderen; vier woensdagmorgens over Jona;
- Avonden Geloof en Opvoeding over verhalen uit het OT met telkens een opvoedingsvraag;
- Meegedacht met Kring 25+.

Bezoekwerk (ca 450 uur)

Dit vroeg veel aandacht vooral vanwege soms grote zorgen voor gemeenteleden; gelukkig mag ik dit werk samen doen met veel anderen in de Taakgroep Pastoraat. Met Cathy overlegde ik over het pastoraat in secties Oost 1 - 6 met name aan alleengaanden en ouderen

Overleg (ca 550 uur)

Voor de praktijk van ons werk is de zorgvuldige leiding door de kerkenraad o.l.v Reinder van grote waarde.

- Moderamen, Kleine Kerkenraad en Wijkkerkenraad;
- Taakgroepen Diaconaat, Presentatie, Eredienst en redactie Website;
- Extra coördinatie rond waarneming Ivanka Druif door Cathy, Mirjam en Ditte;
- Pastoresteam Emmaüs en Werkgemeenschap predikanten en kerkelijk werkers;
- Kopij Kerkmag en Zondagsbrief.

Bijzonderheden in dit verslagjaar:

- extra besprekingen beleidsplan;
- organisatie en vragen vanuit gemeente voor avond met Scriba René de Reuver op 21 febr.
- met TG KiA-WW en TG Diaconie de publiciteit rond collecte Honger Afrika op 9 april.

Grensvlak geloof & samenleving (ca 150 uur)

- medewerking kerngroep kerstwandeling 2016, intensief proces van organisatie; veel contacten met andere kerken en in de Bodegraafse samenleving.;
- medewerking Nationale voorleesdag - Pr. Beatrixschool 27 jan.
- medewerking radiouitzending Bas & Breakfast Paaszaterdag 15 april ;
- ca 20 keer aankondiging dienst zondagmorgen via Facebookpagina Emmaüs;
- drie keer aankondiging bijzondere dienst via krant, weekblad, nieuwswebsites etc.
- Werkgroep Coördinatoren Pastoraat bij Rampen, met andere kerken in Bod.-Reeuwijk.

Studiedagen (ca 50 uur)

- 7 nov. over Tomas Halik, De nacht van de biechtvader;
- 15 mei over hoofdstukken van H. Selderhuis (red.) 2016. Luther verzameld; delen I en II.

Buiten Emmaüs (ca 200 uur)

- duo-voorzitter Bestuur van Patientenvereniging FES (3^e termijn; tot 2020); Jaarlijks hoogtepunt is een patientendag met ontmoeting, lezingen en informatiemarkt;
- voorzitter Raad van Toezicht Worldservants Nederland (3^e termijn tot sept.'18). Mooi dat deze organisatie na enkele moeilijke jaren weer meer jongeren trekt en uit een financieel dal komt.

Met dankbaarheid

zie ik terug op een vol seizoen met veel vieren, leren en dienen. Het wonen in Bodegraven is soms een extra belasting maar biedt ook veel kansen voor mijn predikantswerk. Gelukkig mag ik mijn ambt als bijzonder zinvol en verrijkend ervaren. De steun van Arjen is hierbij van groot belang, de betrokkenheid van kerkenraad en gemeente en de inzet van talloze vrijwilligers zijn telkens hartverwarmend. Ook Cathy, Mirjam en Ditte hebben zich bijzonder ingezet; anderzijds waardevol dat we inmiddels als team, inclusief Ivanka weer compleet zijn.

Bram Tack

Pastoraal team: Ds. Leo Webbink

In de periode juli 2016 - augustus 2017 ging Leo Webbink voor in 42 kerkdiensten, 1 afscheidsdienst en 1 huwelijksdienst. Verder in (Avondmaals)vieringen/weeksluitingen en bezinningsavonden in Vijverhof en Rijngaarde.

Op het gebied van Vorming en Toerusting heeft hij in het najaar van 2016 en het voorjaar van 2017 een aantal gespreksavonden verzorgd rond het boek 'Liberaal Christendom' en een aantal zangmomenten rond het Nieuwe Liedboek. En is hij betrokken geweest bij de voorbereiding van de Belzigreis en met Hemelvaart meegeweest naar Belzig en de Kirchentag in Berlijn en Wittenberg.

Hij deed weer volop mee in Kleine Kerkenraad, Wijkkerkenraad, Algemene Kerkenraad, commissie KIA-WW, redactie Kerkmag, V&T en TG Pastoraat.

Het bezoekwerk is met behulp van Jolanda Gijsbertse goed verlopen.

Verder heeft hij zich beziggehouden met:

- Kerk 2025. In het kader van de vorming van een nieuwe classis ben ik mogelijk kandidaat voor deze nieuwe classis.
- Preek van de Leek.
- Avond Groothuisbezoek.
- Gesprek met Mutare.
- Taakgroep Jongeren.
- Belziggroep.
- Lutherjaar (kopij Kerkmag / Hagepreek / Cantatedienst).
- Voorbereidingen voor een Top2000-dienst.
- Pionieren. In de komende maanden zal er een voorstel komen voor de Kerkenraad om daar actief een rol in te gaan spelen en mogelijk een pioniersplek in Bodegraven te gaan opzetten.
- Autisme-ervaringsgroep Bodegraven. In het verlengde hiervan is er een Autisme-café opgestart. Vanuit het pastoresteam zal ik mij daar mee bezighouden om te onderzoeken of en hoe wij daaraan ondersteuning kunnen bieden.

Leo Webbink

Lezing: Prof. C. Houtman

Wil de echte Luther opstaan?

Na meer dan een jaar herdenking van de Reformatie van 1517 is de vraag 'Wil de echte Luther opstaan?' meer dan actueel. Rijen boeken zijn over de hervormer gepubliceerd. Glossy's met zijn portret op de voorzijde staarden de bezoekers van de stationskiosken aan. Zelfs werd Maarten Luther tot stripheld verheven.

Al met al werd de vijfhonderd jaar oude portrettengalerij met een reeks nieuwe of geretoucheerde afbeeldingen aangevuld. Daar bleef het niet bij. Ook de commercie maakte zich meester van de reformator. Lutherbier werd op de markt gebracht en in de speelgoedwinkels deed Luther in Playmobilvorm zijn intrede.

'Arme Luther', zo kan men verzuchten. Hij deelt het lot van alle bijzondere mensen die in de historie zijn opgenomen. Zij zijn het slachtoffer van beeldvorming en van de commercie zonder zich daartegen te kunnen verweren. Zou Luther daartoe in staat kunnen worden gesteld, dan zou hij naar aanleiding van de herdenking van de Hervorming van 1517 in Nederland zich wellicht verbaasd hebben en de vraag hebben opgeworpen: 'Dat ik in Duitsland als een icoon wordt beschouwd, kan ik nog wel begrijpen, maar hoe komen jullie Nederlanders ertoe mij op het schild te heffen? Jullie zijn toch veel meer Calvinj-mensen die de synode van Dordrecht 1618-1619 als jullie geboorte-uur beschouwen?'

Op de avond van de vierde oktober zal in Bodegraven de echte Luther niet opstaan. Wel zullen verschillende Lutherbeelden de revue passeren en vastgesteld worden dat de geschiedenis vaak ongrijpbaar is en er geleefd wordt bij een verbeelde werkelijkheid. Ook Nederlandse protestanten die de Hervorming herdenken doen dat.

C. Houtman

ERA
REAL ESTATE
VERKOOP - AANKOOP - TAXATIES

Vreeken & Meijer
makelaardij

van Tolstraat 1-3 - 2411 BP Bodegraven - Tel. (0172) 61 93 25
info@vreeken-meijer.nl - www.vreeken-meijer.nl

oogmerk **vandambrillen**

Brugstraat 7, 2411 BM Bodegraven
tel: 0172-612747 www.vandambrillen.nl

ZITMEUBELN

KASTEN TAFELS
RELAXFAUTEUILS
KARPETTEN & ACCESSOIRES

GOUWE MEUBEL
Maakt het úw thuis!

Kom kijken in onze winkel!

Brugweg 2 | 2741 KX Waddinxveen
T 0182 61 77 05 | www.gouwemeubel.nl
Geopend: ma 13.00 - 17.30 uur,
di-vr 10.00 - 17.30 uur, za 09.30 - 17.00 uur,
do koopavond 19.00 - 21.00 uur

Zaalberg
Tuin Design

Genieten van de natuur
heel dicht bij huis

Tuinontwerp & advies beplanting

info@zaalbergtuindesign.nl www.zaalbergtuindesign.nl 06 46512912

UNIQUE
BEDRIJFS- & VEILIGHEIDSKLEDING

DOORTOCHT 14
2411 DS BODEGRAVEN

T. 0172 616273

WWW.UNIQUEBEDRIJFSKLEDING.NL

GOUDRIAAN JONGERIUS BV
bouw- en aannemingsbedrijf

Betrokkenheid, betrouwbaarheid,
flexibiliteit en transparantie...

De Groendijk 63, Waarder | www.goudriaanjongerijs.nl | (0348) 50 13 26